

Geen 14 procent

Column
Frans Debets

In de voortdurende stroom van publicaties over de energietransitie geeft de jaarlijkse rapportage van het CBS de meeste houvast.

Met weinig woorden en veel cijfers wordt teruggekeken op het vorige jaar, de publicatie komt altijd eind september uit. De titel is al jaren hetzelfde: Hernieuwbare Energie in Nederland. Het CBS geeft geen geld uit aan geinige illustraties, zelfs de voorpagina is al jaren hetzelfde, de plaatjes zijn grafieken en tabellen.

De cijfers spreken voor zich, het CBS waagt zich niet aan kwalificaties als hoopgevend of teleurstellend. Het oordeel mag de lezer zelf vellen.

Ondanks de bloeiende economie daalde het energiegebruik in 2019 een beetje. Het percentage hernieuwbare energie groeide, van 7,38 procent in 2018 naar 8,67 procent in 2019. We zitten nog lang niet op het 14 procent-doel voor 2020, maar de groei was in 2019 goed.

Een snelle groeier is biobrandstof, sinds 2017 is deze ruim verdubbeld. Als hernieuwbare energie is het verbranden van ethanol of biodiesel zeer geschikt, maar inmiddels beoordelen we de veranderingen vooral op hun bijdrage aan het klimaatbeleid en dan scoren deze brandstoffen minder.

Onder bepaalde omstandigheden mag een biobrandstof dubbel geteld worden, dat verbetert onze statistieken een beetje extra.

Elektrische auto's gebruiken veel minder energie dan de auto met verbrandingsmotor, maar de Nederlandse stroom is slechts voor 18 procent hernieuwbaar. In de statistiek mogen we voor het elektrisch vervoer gelukkig de Europese factor gebruiken van 30 procent, dat scheelt weer een paar punten.

Wind op zee spreekt altijd tot de verbeelding, maar in 2017, 2018 en 2019 was er geen toename. Procentueel nam de bijdrage van wind op zee zelfs af. In 2020 zal de groei weer op gang komen.

Een interessante groeier is de zonnestroom. In 2017 leverde dat nog geen 8 petajoule op, in 2019 was het al 18,6 PJ. Teleurstellend is dat de zonnewarmte sinds 2010 nauwelijks gegroeid is, er werden wel nieuwe

systemen geplaatst maar er werden ook veel oudere systemen verwijderd.

De hernieuwbare elektriciteit groeide tot 18 procent van het elektriciteitsgebruik. Dat is al aardig wat, maar nog ver verwijderd van de 37 procent die we in 2010 afspraken.

Een nieuw fenomeen is 'buitenluchtenergie'. Dit verdrievoudigde sinds 2015 tot ruim 6 PJ. Het is een wat fantasierijke berekening, maar zo is het in Europa afgesproken. Het gaat hierbij om de warmtepomp die de warmte uit de buitenlucht haalt. De warmtepomp verhoogt de buitenluchtwarmte met een compressor die elektriciteit gebruikt. U leest op uw elektriciteitsmeter af hoeveel kilowattuur de warmtepomp heeft

Wind op zee spreekt tot de verbeelding, maar in 2017, 2018 en 2019 was er geen toename

gebruikt. Maar het CBS telt ook de warmte mee die onttrokken is aan de buitenlucht.

Energetisch gezien is dat juist, maar toch wat raar omdat de gebruiker denkt dat hij energie bespaart. Voor de statistiek is het echter een prettige factor, want deze bijtelling wordt meegeteld als hernieuwbare energie.

Hoe zal het in dit jaar gaan? De corona zal ons energiegebruik in 2020 wat verminderd hebben, daarvoor gaat het percentage hernieuwbaar vanzelf omhoog. De groei van wind en zon zal fors zijn, maar de grote sprong vooruit met biobrandstoffen in 2019 zal niet herhaald worden. De beloofde 14 procent halen we zeker niet. Op 30 september 2021 zal het CBS de cijfers van 2020 publiceren. Over elf maanden weten we het.

► Frans Debets is deskundige op het gebied van duurzame energie